

Valmisteverotus

- Yhdenmukaistetut ja kansalliset valmisteverot
- Veronalaisuus ja väliaikainen valmisteverottomuusjärjestelmä
- Verotettavat määrät ja verottomat tuotteet
- Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä
- Veroilmoitus ja verotuksen toimittaminen
- Lupa- ja vakuusmenettely
- Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet
- Veron palauttaminen
- Kirjanpito, tietojenanto ja tarkastukset
- Ennakkoratkaisu
- Muutoksenhaku
- Valmisteverotuksen yhteyshenkilöt tullipiireissä

Yhdenmukaistetut ja kansalliset valmisteverot

Yhdenmukaistetut valmisteverot

Alkoholi- ja alkoholijuomaverot

Euroopan unionin jäsenmaissa on yhdenmukaistettu alkoholi- ja alkoholijuomaverotus. Suomessa vero perustuu alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettuun lakiin (1471/1994). Alkoholi- ja alkoholijuomaverot kannetaan oluesta, viinistä, muista käymisteitse valmistetuista alkoholijuomista, väli- tuotteista ja etyylialkoholista. Verotettaviksi tuotteiksi luetaan vain yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät, nautittavaksi tarkoitetut alkoholijuomat ja etyylialkoholi sekä yli 0,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävä olut. Tuotteet jaotellaan alkoholipitoisuuden perusteella tuoteryhmiin, joista jokaisella on erilainen verokanta. Verotuksen ulkopuolelle jäävät mm. vahvasti denaturoitu etyylialkoholi sekä sellaiset lievästi denaturoidut tuotteet, jotka käytetään muiden kuin nautintatarkoituksiin käytettävien tuotteiden valmistukseen.

Tupakkavero

Verotettavia tupakkavalmisteita ovat savukkeet, sikarit, pikkusikarit, piippu- ja savuketupakka sekä savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka. Myös muista tupakkaa sisältävistä tuotteista sekä muusta kuin tupakkakasvista valmistetuista tupakkavalmisteisiin rinnastettavista tuotteista kannetaan tupakkaveroa. Valmisteveroa kannetaan kansallisesti myös savukepaperista. Vero perustuu tupakkaverosta annettuun lakiin (1470/1994).

Nestemäisten polttoaineiden valmistevero

Nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa kannetaan mm. moottoribensiinistä, dieselöljystä, kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä lentobensiinistä ja lentopetrolistä. Vero perustuu lakiin nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta (1472/1994). Veronalaisia ovat lisäksi kaikki sellaiset tuotteet, joita käytetään moottoripolttoaineina. Moottoribensiiniksi katsotaan siten kaikki polttoaineet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena ottomoottoreissa (esimerkiksi moottoripetroli, kaasutinsprii, bio- ja erikoispolttoaineet). Samoin dieselöljyksi luetaan tavanomaisen dieselöljyn lisäksi myös muut dieselmootoreissa käytettäväksi luovutetut polttoaineet. Veronalaisia ovat myös lämmitykseen käytettävät mineraaliöljyt ja hiilivedyt (esimerkiksi valopetroli).

Nestekaasu on säädetty verottomaksi, mutta näidenkin tuotteiden siirroissa EU-maiden välillä on käytettävä EMCS-järjestelmää (ks. jäljempänä jakso Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä). Niin ikään sähkön tuotannossa käytettävät nestemäiset polttoaineet ovat verotuksen ulkopuolella. Ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä maksettua veroa voi tietyin edellytyksin hakea osittain palautettavaksi (ks. Tullin asiakasohje nro 2, Kasvihuoneviljelijöille myönnettävä veronpalautus).

Nestemäisistä polttoaineista kannetaan valmisteverotuksen yhteydessä myös huoltovarmuusmaksua. Sekä huoltovarmuusmaksu että varsinainen vero määrätään +15 °C:n lämpötilassa olevan tuotteen tilavuuden perusteella (ns. normaalilitra).

Lisäksi kauppamerenkulkuun ja muihin vastaaviin kaupallisiin ja hallinnollisiin tehtäviin käytetyillä aluksilla kulutetusta polttoaineesta sekä ammattimaiseen kalastukseen tarkoitettujen alusten polttoaineesta maksetusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta voi laissa säädettyin edellytyksin hakea palautusta suoritettua veroa vastaavan määrän. Dieselmootorilla varustetun aluksen käyttämän polttoaineen veron palautus on enintään kevyen polttoöljyn veroa vastaava määrä. Asetuksessa mainitut alukset voivat hankkia verotonta polttoainetta myös suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta (ks. Tullin asiakasohje nro 12, Alusten polttoaineiden verottomuus).

>> Tullin asiakasohjeet löytyvät Tullin kotisivuilta
www.tulli.fi>Suomen tullit>Julkaisut ja esitteet>Asiakasohjeet

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmistevero

Valmisteveroa kannetaan myös sähköstä ja eräistä lämmön tuotantoon käytetyistä polttoaineista, kuten kivihielestä, maakaasusta ja mäntyöljystä. Veron perustuu lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996). Huoltovarmuusmaksua kannetaan maakaasun lisäksi myös sähköstä ja kivihielestä. EU:n ulkopuolelta tulevan maakaasun verotus toimitetaan tullauksen yhteydessä ja tullausta koskevien menettelysäännösten mukaisesti. Yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa verotetaan vain lämmön tuottamiseen käytettäviä polttoaineita.

Sähköverovelvollisia ovat lähinnä sähköntuottajat ja (sähkö)verkonhaltijat, joiden on tehtävä ilmoitus rekisteröitymistä varten kotipaikkansa tullipiirille. Sähkövero on porrastettu alempaan (II) ja korkeampaan (I) veroluokkaan. Alemmaa veroa suoritetaan teollisuudessa tai ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytettävästä, erikseen mitatusta sähköstä. Verkonhaltijat suorittavat sähköveroa verokautena kulutukseen luovuttamastaan sähköstä. Sähköntuottajille vero määrätään näiden verokautena tuottamasta sähköstä, josta vähennetään omakäyttölaitteiden kuluttama sekä verkkoon toimitettu sähkö. Lupa- ja vakuusmenettelyä lukuun ottamatta sähköverovelvollisiin sovelletaan valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat rekisteröityä vastaanottajaa.

Sähköntuotannon tukea myönnetään laissa mainituilla energialähteillä tai polttoaineilla, esimerkiksi tuulivoimalla tai metsähakkeella, tuotetulle sähkölle tietyin ehdoin. Tuen määrä vaihtelee voimalaistyyppittäin. Lisäksi energiaintensiiviset yritykset voivat saada palautusta laissa säädetyn laskukaavan mukaisesti 85 prosenttia sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverolaisista tarkoitettuista tuotteista maksetuista tai hankintahintaan sisältyneistä valmisteveroista. Palautusta ei makseta pelkästä kevyestä eikä raskaasta polttoöljystä, vaikka ne otetaan huomioon laskelmassa. Veroa palautetaan kuitenkin vain siltä osin kuin palautuksen määrä ylittää 50 000 euroa. Energiatuet on esitelty perusteellisemmin erillisessä esitteessä (Tullin asiakasohje nro 4, Sähkön tuotannon tuet ja energiaintensiivisten yritysten veronpalautus).

Kansalliset valmisteverot

Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero

Makeisista, jäätelöstä ja virvoitusjuomista on vuoden 2011 alusta kannettu kansallista valmisteveroa, joka perustuu lakiin makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta (1127/2010). Tätä aiemmin veroa kannettiin virvoitusjuomista. Veron alaiset tuotteet on lueteltu lain liitteenä olevassa taulukossa. Näitä ovat mm. erilaiset makeis- ja suklaavalmisteet, makeutettu kaakaojauhe, jäätelö, sorbetti, vedet, mehut, erilaiset juomien valmistukseen tarkoitettut tiivisteet ja jauheet. Veronalaisia tuotteita ovat myös pääsääntöisesti eräät erityisruokavaliavalmisteet, ravintolisät, erilaiset urheilujuomat, energiageelit, makusiirapit sekä soija- ja kaurajuomat.

Tietyt laissa luetellut tuotteet ovat verosta vapaita. Esimerkiksi makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistukseen sekä raaka-aineena muiden elintarvikkeiden teollisessa tuotannossa käytetyt makeiset, jäätelö ja virvoitusjuomat ovat tietyin edellytyksin verottomia.

Juomapakkausvero

Kansallista valmisteveroa kannetaan myös alkoholijuomien ja virvoitusjuomien vähittäismyyntipakkauksista. Juomapakkausveron avulla pyritään ohjaamaan juomapakkausten käyttöä ympäristöystävälliseen suuntaan. Vero perustuu lakiin eräiden juomapakkausten valmisteverosta (1037/2004). Juomapakkausveroa on kannettu vuoden 2008 alusta lähtien kaikista tullitariffin ryhmään 22 kuuluvien, juotavaksi tarkoitettujen juomien pakkauksista. Veronalaiset pakkaukset voivat olla valmistettuja eri materiaaleista, esim. lasista, muovista tai alumiinista. Pakkaukset, jotka kuuluvat panttiin perustuvaan toimivaan palautusjärjestelmään ja jotka ovat uudelleen täytettäviä tai raaka-aineena hyödynnettäviä ovat kuitenkin verottomia. Lisäksi pelkästään nestepakkauskartongista valmistetut pakkaukset ovat verovapaita. Verovapauden saaminen edellyttää sitä, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on hyväksynyt palautusjärjestelmän tuottajatiedoston. Ahvenanmaalla on oma vastaava tiedostonsa.

Öljyjättemaksu

Öljyjätehuollosta aiheutuvien menojen rahoittamiseksi voiteluöljyistä ja -valmisteista kannetaan valmisteveron luonteista öljyjättemaksua öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) perusteella. Maksun kannossa noudatetaan valmisteverotuksessa sovellettavia menettelyjä.

Öljysuojamaksu

Öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) mukaan maahantuodusta ja Suomen kautta kuljetettavasta öljysuojamaksullisesta öljystä kannetaan öljysuojamaksua. Maksu kannetaan niiden valmisteverotuslain säännöksiä mukaan, jotka koskevat rekisteröityä vastaanottajaa.

Jätevero

Jäteveroa suoritetaan kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä jäteverolain (495/1996) perusteella. Verovelvollisia ovat kaatopaikan pitäjät, joiden on tehtävä ilmoitus rekisteröitymistä varten kaatopaikan sijaintipaikan tullipiirille. Vero määrätään jätteen painon tai tilavuuden perusteella. Verotomuudesta säädetään jäteverolain (1157/1998) 5 §:ssä.

Lain soveltamisalueen ulkopuolelle jäävät muun muassa sellaiset kaatopaikan ulkopuoliset alueet, jonne sijoitetaan yksinomaan maan ja kallioperän aineksia tai joissa jätettä hyödynnetään. Lakia ei myöskään sovelleta alueeseen, jossa muista jätteistä erotettuna kompostoidaan tai muutoin biologisesti käsitellään erilliskerättyä biojätettä ja jäteveden puhdistamon lietettä.

Verokausia ovat kolmen kuukauden jaksot (tammi–maaliskuu jne.). Veroilmoitus on annettava tullipiirille viimeistään verokautta seuraavan kuukauden 12. päivänä ja vero on maksettava viimeistään 27. päivänä. Verokauden aikana kaatopaikalta pois viedyn jätteen vero voidaan vähentää. Muilta osin menettely noudattaa valmisteverotuslain säännöksiä.

Veronalaisuus ja väliaikainen valmisteverottomuusjärjestelmä

Valmisteverotuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään valmisteverotuslaissa (ValmVL). Lakia sovelletaan ensisijaisesti yhdenmukaistetun valmisteverotuksen piiriin kuuluviin tuotteisiin, mutta soveltuvien osin myös kansallisten valmisteverojen piiriin kuuluviin tuotteisiin.

Valmisteveron alaisia ovat tuotteet, jotka valmistetaan Suomessa, vastaanotetaan toisesta jäsenvaltiosta tai tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta. Valmisteveron alaisia tuotteita voidaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussa ja siirtää veroa suorittamatta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Verottomuusjärjestelmän tarkoituksena on helpottaa tuotteiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden välillä. Tuotteita voidaan siirtää verottomuuden järjestelmässä ainoastaan luvanhaltijoiden välillä. Luvanhaltijoita ovat valtuutettu varastonpitäjä, rekisteröity vastaanottaja sekä rekisteröity lähettäjä. Lisäksi väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja voi vastaanottaa tietyn tuote-erän verottomuuden järjestelmässä. Veron suorittamisvelvollisuus syntyy silloin, kun valmisteveron alainen tuote luovutetaan kulutukseen Suomessa. Kulutukseen luovutus tapahtuu silloin, kun tuotteet poistuvat verottomuuden järjestelmästä.

Valtuutettu varastonpitäjä ja veroton varasto

Valtuutetulla varastonpitäjällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka tulliviranomainen on valtuuttanut ansiotoiminnassaan verottomassa varastossa valmistamaan, jalostamaan, pitämään hallussaan, vastaanottamaan ja lähettämään valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä.

Verottomalla varastolla tarkoitetaan paikkaa, jossa valtuutettu varastonpitäjä harjoittaa edellä kuvattua toimintaa.

Toiminnan pitää siis tapahtua verottomassa varastossa. Valmistevero suoritetaan vasta myöhemmin luovutettaessa tuotteet varastosta kulutukseen.

Rekisteröity vastaanottaja

Rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus ainoastaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisesti verottomina toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta. Rekisteröity vastaanottaja ei siis saa varastoida eikä lähettää tuotteita edelleen väliaikaisesti verottomina, vaan tällainen maahantuojia suorittaa verot aina kootusti verokausittain kunakin kuukautena vastaanottamista tuotteista.

Väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja

Tuotteita ansiotoiminnassaan vastaanottavat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat toimia väliaikaisesti rekisteröitynä vastaanottajana.

Väliaikaisesti rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Oikeus koskee vain tiettyä ajankohtaa ja tiettyä määrää tuotteita, jotka ennalta Tullille ilmoitettu toimija toisesta jäsenmaasta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta vastaanottajalle lähettää.

Tällaisen verovelvollisen on suoritettava vero jokaisesta vastaanottamastaan tuote-eräkohtaisesti.

Rekisteröity lähettäjä

Rekisteröidyllä lähettäjällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle tuontijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tullikoodeksissa tarkoitettua vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen.

Rekisteröitynä lähettäjänä voi toimia esimerkiksi tuotteiden tullauksen hoitava huolitsija. Myös valtuutettuna varastonpitäjänä tai rekisteröitynä vastaanottajana toimivalle henkilölle voidaan myöntää lupa toimia rekisteröitynä lähettäjänä. Valtuutetut varastonpitäjät voivat toimia 30.6.2010 asti rekisteröitynä lähettäjänä ilman erillistä lupaa.

Ainoastaan rekisteröity lähettäjä voi lähettää yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuontipaikasta eteenpäin väliaikaisesti verottomina. Rekisteröityä lähettäjä ei tarvita, kun siirretään kansallisten valmisteverojen alaisia tuotteita.

EU:n ulkopuolelta tulevien tuotteiden valmisteverotus

Valmisteveron alaisten tuotteiden tuonnilla tarkoitetaan niiden saapumista unionin alueelle, kun tuotteita ei ole asetettu tullisuspensiomenettelyyn tai -järjestelmään sekä tuotteiden poistumista tullisuspensiomenettelystä tai -järjestelmästä. Tuontipaikka on se paikka, jossa tuotteet ovat silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen. Rekisteröity lähettäjä voi siirtää tuotteita verottomuuden järjestelmässä tuontipaikasta eteenpäin. Jos tuotteita ei aseteta tuontipaikassa verottomuuden järjestelmään, valmisteverot tulee maksaa ennen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista. Tällöin verotuksen toimittamiseen ja muuhunkin menettelyyn sovelletaan soveltuvin osin tullilainsäädäntöä. Poikkeuksena ovat kuitenkin ne tilanteet, joissa verovelvollinen, eli se joka antaa tuonnin yhteydessä ilmoituksen tai jonka puolesta ilmoitus annetaan, on Tullin rekisteröity asiakas. Tällöin valmisteverotus ei tapahdu tullauksen yhteydessä, vaan valmisteverotusmenettelyssä siten, että tuotteista annetaan erillinen veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa ja valmisteverojen maksu tapahtuu kymmenen arkipäivän kuluessa vapaaseen liikkeeseen luovuttamisesta. Tämä koskee esimerkiksi tilanteita, joissa huolitsija toimii välillisenä edustajana.

Verovelvolliset

Valtuutettu varastonpitäjä ja muut valmisteveroluvan haltijat ovat velvollisia suorittamaan valmisteveron, kun tuotteet poistetaan väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä. Siten esimerkiksi val-

tuutettu varastonpitäjä on verovelvollinen verottomasta varastosta kulutukseen luovuttamistaan tuotteista. Myös muut henkilöt ovat verovelvollisia poistaessaan tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä silloinkin, kun joku muu poistaa tuotteet verottomuusjärjestelmästä heidän puolestaan.

Valtuutettu varastonpitäjä on verovelvollinen verotettavasta hävikistä, eli verottomassa varastossa todetusta tuotteiden selvittämättömästä kulutuksesta. Valtuutettu varastonpitäjä on velvollinen maksamaan veron myös otettuaan verottomassa varastossa olevia tuotteita omaan käyttöönsä tai poistettuaan tuotteita verottomasta varastosta sääntöjenvastaisesti. Edellä mainittuun toimintaan osallistunutkin henkilö on vastuussa valmisteveron maksamisesta.

Jos tuotteiden siirtämisessä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tapahtuu sääntöjenvastaisuus, joka johtaa tuotteiden poistumiseen väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä, ovat valmisteveroa velvolliset suorittamaan ne henkilöt, jotka ovat osallistuneet sääntöjenvastaisuuteen. Myös siirtoa koskevan vakuuden antanut henkilö tai se, jonka piti antaa vakuus, ovat vastuussa valmisteverosta.

Myös se aiheuttaa verovelvollisuuden, että valmisteveron alaisia tuotteita, joista ei ole suoritettu valmisteveroa, pidetään hallussa Suomessa väliaikaisen verottomuuden järjestelmän ulkopuolella. Lisäksi valmisteveron alaisten tuotteiden valmistaminen tai jalostaminen muualla kuin verottomassa varastossa aiheuttaa verovelvollisuuden. Valmisteverosta ovat tällöin vastuussa tuotteiden hallussapitäjä, hallussa pitämiseen osallistunut, valmistaja, jalostaja tai näihin toimiin osallistunut henkilö.

Unionin ulkopuolelta tuotteita tuotaessa valmisteverovelvollinen on se, joka antaa tullausilmoituksen. Samoin henkilö, jonka puolesta ilmoitus annetaan, on verovelvollinen. Myös tuotteita unionin tullialueeseen kuuluvalta kolmannelta alueelta (esim. Kanariansaaret ja Ahvenanmaa) tuova on verovelvollinen. Sääntöjenvastaisessa tuonnissa verovastuussa ovat kaikki tuontiin osallistuneet.

Toisesta jäsenvaltiosta tai unionin ulkopuolelta tuotuja, kansallisen valmisteveron alaisia tuotteita, voidaan siirtää Suomessa väliaikaisesti verottomana. Jos tuotteet tällöin sääntöjenvastaisuuden vuoksi poistuvat verottomuusjärjestelmästä, on verosta vastuussa poistamiseen osallistunut henkilö, joka tiesi tai jonka olisi pitänyt tietää sääntöjenvastaisuudesta. Verovastuussa on myös tullausilmoituksen antaja sekä se, jonka puolesta ilmoitus on annettu. Kun kyse on ollut sääntöjenvastaisesta tuonnista, ovat verovastuussa kaikki tuontiin osallistuneet henkilöt. Edellä mainittujen lisäksi verovastuussa on valtuutettu varastonpitäjä, jonka varastoon tuotteet siirretään tai olisi pitänyt siirtää sekä rekisteröity vastaanottaja, jonka on tarkoitus ottaa tuotteet vastaan.

Kun verovelvollisia on useita, he vastaavat verosta yhteisvastuullisesti. Verovelvollisuudesta eräissä tapauksissa säädetään myös asianomaisissa valmisteverolaeissa. Tämän ohjeen luvussa, jossa käsitellään toisessa jäsenvaltiossa verotettuja tuotteita, kerrotaan muun muassa verovelvollisuudesta etämyynnissä.

Verotettavat määrät ja verottomat tuotteet

Verotettavat määrät

Valtuutetulle varastonpitäjälle vero määrätään niistä tuotteista, jotka verokauden aikana on luovutettu kulutukseen verottomasta varastosta. Rekisteröidylle vastaanottajalle ja veroedustajalle vero määrätään niistä tuotteista, jotka on verokauden aikana vastaanotettu. (Veroedustajana toimimisesta kerrotaan tämän ohjeen otsikon "Etämyynti ja etämyyjän veroedustaja" alla sekä luvussa, jossa käsitellään lupa- ja vakuusmenettelyä). Muille verovelvollisille vero määrätään kulloinkin vastaanotetuista tuote-eristä.

Kulutukseen luovutuksena ei pidetä, ja veroa ei siten tule suoritettavaksi, väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä täydellisesti tuhoutuneista tai lopullisesti menetystä tuotteista. Edellytyksenä on, että tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu tuotteen luonteesta johtuvan syyn, kuten vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi, ylivoimaisen esteen tai ennalta arvaamattoman tapahtuman, kuten tulipalon, rikkoutumisen tai vastaavan muun tapahtuman, seurauksena. Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menettettyinä, jos niitä ei ole enää mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina. Kulutukseen luovutuksena ei myöskään pidetä verottomuuden järjestelmässä olevien tuotteiden hävittämistä, jos se on tapahtunut tulliviranomaisen luvalla. Edellytyksenä on lisäksi, että hävittäminen tapahtuu tulliviranomaisen valvonnassa tai muutoin hyväksyttävällä tavalla.

Vähennykset

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta eli kalenterikuukaudelta suoritettavasta valmisteverosta kyseisen verokauden aikana verottomaan varastoon palautetuista tuotteista suoritettu tai suoritettava vero. Vähennysoikeus ei kuitenkaan koske varastoon palautettuja tuotteita, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetyt johtuen tuotteiden luonteesta tai perusominaisuuksista.

Valtuutettu varastonpitäjä ja rekisteröity vastaanottaja voivat tehdä vähennyksen verosta, joka on suoritettu tai suoritettava kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka ovat kuitenkin täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetyt ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen vuoksi. Jos tuhoutuminen on johtunut tuotteen luonteesta, kuten vanhentumisesta, ei vähennystä voi tehdä. Tuotteet, joista vähennys tehdään, on hävitettävä tulliviranomaisen valvonnassa tai hyväksymällä tavalla.

Jos vähennystä ei ole voitu tehdä täysimääräisenä, vähentämättä jäänyt määrä voidaan vähentää kuluvan vuoden seuraavilta ja vielä seuraavankin kalenterivuoden verokausilta tehtävissä ilmoituksissa.

Verottomat tuotteet

Ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevalla vesi- ja ilma-aluksella myytäviksi tai kuluttaviksi tarkoitetut tuotteet sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo Suomen tullialueelle mukanaan tai jotka toimitetaan siihen Suomessa, ovat määrätyn ehdoin verottomia. Myös tullivarastointi- tai vientimenettelyyn asetetut tuotteet ovat verottomia.

Verottomia ovat myös esimerkiksi diplomaatti- ja konsulisuhteen perusteella sekä kansainvälisille järjestöille luovutettavat tuotteet. Niille, joille on valmisteverotuslaissa myönnetty vapautus valmisteverosta verottoman käytön perusteella, voidaan myydä tuotteita verotta vain verottomasta varastosta.

Energiatuotteiden ja sähkön osalta verottomuus toteutetaan palauttamalla valmistevero.

Valmisteverottomia ovat myös tuotteet, joiden arvonlisäverovapaudesta on sovittu EU:n ulkopuolisen maan tai kansainvälisen järjestön kanssa. Lisäksi yksittäisissä valmisteverolaeissa on omat verottomuussäännöksensä.

Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

EMCS ja sähköinen hallinnollinen asiakirja

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämisessä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä käytetään tietokoneistettua valvontajärjestelmää (EMCS=Excise Movement and Control System). EMCS on unionin laajuisesti täysimittaisessa käytössä 2011 lähtien. Tuotteet lähetävä valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity lähettäjä laatii lähetettävistä tuotteista EMCS-järjestelmällä sähköisen hallinnollisen asiakirjan, e-AD:n, joka toimitetaan EMCS:n välityksellä vastaanottajalle. Vastaanotettuaan tuotteet valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan tai väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on viipymättä, ja viimeistään viiden arkipäivän kuluttua siirron päättymisestä, annettava EMCS:ssä tuotteiden vastaanottamisesta raportti. Vastaanottoraportti välittyy EMCS:ssä lähettäjälle. Siirtymäaikana, 1.4.–31.12.2010, osa jäsenmaista, Suomi mukaan lukien, käyttää EMCS-järjestelmää ainoastaan vastaanottoraportin antamiseen. Tuotteiden lähettäminen Suomesta tapahtuu siirtymäaikana paperisella hallinnollisella saateasiakirjalla (AAD).

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän, joka lähettää väliaikaisesti valmisteverottomia tuotteita, on toimitettava tuotteiden mukana seuraavalle henkilölle paperituloste e-AD:stä tai kaupallinen asiakirja, jossa on selvästi mainittuna kuljetuksen yksilöivä hallinnollinen viitekoodi (ARC-koodi). Asiakirja on tuotteiden siirron aikana pyydettäessä esitettävä toimivaltaisille viranomaisille.

Kun valmisteveron alaisia tuotteita siirretään vientiin unionin ulkopuolelle, sähköinen hallinnollinen asiakirja jää odottaman vientiraporttia. Kun tulliviranomainen on poistumistoimipaikassa vah-

vistanut viennin tapahtuneeksi, toimitetaan lähettäjälle vientiraportti, jossa tuotteiden todistetaan poistuneen unionin alueelta.

Suora luovutus

Suoralla luovutuksella tarkoitetaan sitä, että valmisteveron alaiset tuotteet vastaanotetaan väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan toimitiloissa. Valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan tulee ilmoittaa tulliviranomaisille aloittavansa suoran luovutuksen käyttämisen. Oikeus suoran luovutuksen käyttöön rekisteröidään Tullissa FINSEED-rekisteriin. Käytettäviä suoran luovutuksen paikkoja ei tarvitse nimetä etukäteen. Suoraa luovutusta voidaan käyttää silloin, kun tuotteet lähetetään toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verottomasta varastosta tai Suomessa sijaitsevasta tuonti-paikasta. Tuotteet voidaan toimittaa suoraan esimerkiksi vastaanottajan asiakkaille. Kun tuotteet on vastaanotettu suoran luovutuksen paikassa, on valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan annettava vastaanottoraportti EMCS:ssä.

Siirtomenettely Suomessa

Siirrettäessä yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomessa verottomien varastojen välillä, voidaan käyttää EMCS-järjestelmää tai yksinkertaistettua menettelyä, jossa e-AD korvataan tarvittavat tiedot sisältävällä rahtikirjalla tai laskulla. Valtuutetun varastonpitäjän tulee laatia asiakirja kahtena kappaleena, joista toinen säilytetään lähettäjän kirjanpidossa ja toinen toimitetaan kuljetuksen mukana vastaanottajalle. Jos vastaanotetut tuotteet poikkeavat asiakirjasta, on vastaanottajan viipymättä ilmoitettava asiasta lähettäjälle.

Tätä yksinkertaistettua menettelyä käytetään myös silloin, kun siirretään kansallisten valmisteverojen alaisia tuotteita verottomien varastojen välillä Suomen alueella. Samoin siirrot Manner-Suomen ja Ahvenanmaan välillä voivat tapahtua joko EMCS-järjestelmällä tai yksinkertaistetulla menettelyllä.

Jos kansallisten valmisteverojen alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta Suomeen, on valtuutetun varastonpitäjän merkittävä vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tulli-ilmoitukseen sen verottoman varaston numero, johon tuotteet siirretään. Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on myös merkittävä tulli-ilmoitukseen tuontierän viitenumero. Vastaanoton tapahduttua heidän on merkittävä kirjanpitoonsa tulli-ilmoituksen numero sekä tuontierän viitenumero.

Veroilmoitus ja verotuksen toimittaminen

Verokausi-ilmoittajan, eli valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on annettava veroilmoitus lomakkeella kultakin verokaudelta eli kalenterikuukaudelta viimeistään seuraavan kuukauden 18. päivänä. Muiden verovelvollisten on annettava veroilmoitus neljän arkipäivän (ma–pe) kuluessa tuotteiden vastaanottamisesta. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta valmisteverotuslain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Jos verottomia varastoja on useita, kustakin varastosta on annettava oma veroilmoituksensa. Tullihallitukselle voi kuitenkin tehdä hakemuksen yhteisen veroilmoituksen antamisesta.

Saatuaan veroilmoituksen tullipiiri vahvistaa valmisteveron määrän verotuspäätöksellä.

Verokausi-ilmoittajien on maksettava kunkin kuukauden vero viimeistään seuraavan kuukauden 27. päivänä. Muiden verovelvollisten taas on maksettava vero kymmenen arkipäivän kuluessa tuotteiden vastaanottamisesta.

Tapauksissa, joissa veronalaisia tuotteita on vastaanotettu taikka tuotu maahan kaupalliseen tarkoitukseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen noudattamatta verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä, veron suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntöjen vastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjen vastaisuus on muutoin todettu.

Ellei veroilmoitusta ole annettu, verotus toimitetaan arvioimalla. Tällainen arvioverotus tehdään myös silloin, kun veroilmoitusta ei oikaistunakaan voida käyttää verotuksen perusteena.

Jos valmistevero on jäänyt määräämättä siksi, että verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa joko kokonaan tai osaksi, tulliviranomainen toimittaa jälkiverotuksen ja määrää suoritettavaksi määräämättä jääneen veron. Määräämättä jäänyt vero kannetaan jälkiverotuksella myös silloin, kun veroilmoitus on annettu, mutta se on ollut puutteellinen, erehdyttävä tai väärä. Sama koskee myös tilannetta, jossa verovelvollisen antaman muun väärän tiedon tai asiakirjan vuoksi veroa on jäänyt määräämättä.

Verovelvollisen maksettavaksi määrättävää veroa voidaan korottaa, jos veroilmoitus on annettu määrääjän tai vasta kehotuksen jälkeen. Veron korottaminen tulee kyseeseen myös silloin, jos verovelvollisen antamassa tiedossa on puutteellisuuksia tai virheitä, tai kun veroilmoitus on jätetty osittain tai kokonaan antamatta. Menettelyyn liittyvistä virheistä voidaan määrätä virhemaksua. Veronkorotusta ja virhemaksua määrättäessä annetaan merkitystä sille, miten moitittavasta tai toistuvasta menettelystä on kyse sekä muille niihin rinnastuville seikoille.

Lupa- ja vakuusmenettely

Valtuutettu varastonpitäjä, rekisteröity vastaanottaja, rekisteröity lähettäjä ja veroedustaja tarvitsevat toimintaansa varten Tullihallituksen antaman luvan. Samoin verottoman varaston pitämiseen tarvitaan erillinen lupa, jota voidaan hakea samalla, kun haetaan valtuutetun varastonpitäjän lupaa.

Valtuutetun varastonpitäjän luvan myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ansiotoiminnassaan

- valmistaa tai jalostaa valmisteveron alaisia tuotteita
- harjoittaa valmisteveron alaisten tuotteiden tukkukauppaa jatkuvasti ja merkittävässä laajuudessa
- käyttää tai luovuttaa käytettäväksi valmisteveron alaisia tuotteita valmisteverolainsäädännössä verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen jatkuvasti ja merkittävässä laajuudessa
- pitää verottomien tavaroiden myymälää
- vuokraa varastotilaa ja -palveluja edellä kuvatun toiminnan harjoittamiseksi
- harjoittaa muuta toimintaa joka rinnastuu yllä kuvattuun toimintaan.

Verottoman varaston lupa voidaan myöntää, jos varasto, tila tai alue on hakijan hallinnassa ja tulliviranomaisen valvottavissa. Varaston tulee myös soveltua ja sitä pitää käyttää siihen toimintaan, johon hakijalle on valtuutetun varastonpitäjän lupa myönnetty. Varaston pitämiselle pitää olla hyväksyttävä ja perusteltu tarve.

Rekisteröidyn vastaanottajan lupa myönnetään henkilölle, joka ansiotoiminnassaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta. Rekisteröidyn lähettäjän luvassa taas on kyse ansiotoiminnassa tapahtuvasta valmisteveron alaisten tuotteiden lähettämisestä vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen jälkeen.

Veroedustajan lupa myönnetään henkilölle, jonka toisessa jäsenvaltiossa toimiva etämyyjä on valtuuttanut toimimaan hänen veroedustajanaan Suomessa etämyyntinä myydyistä tuotteista.

Tullihallitus myöntää luvan hakemuksesta henkilölle, jota saadun selvityksen perusteella pidetään luotettavana ja jolla katsotaan olevan riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset luvassa tarkoitettun toiminnan harjoittamiseen. Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös se, ettei hakija ole konkurssissa. Jos hakijana on luonnollinen henkilö, luvan myöntämisen edellytyksenä on myös se, että hakija on täysi-ikäinen, eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Jos hakemus koskee alkoholituotteita, hakijan on oltava yhteydessä myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon, Valviraan, alkoholilainsäädännön edellyttämien lupien hankkimiseksi.

Lupahakemus liitteineen jätetään tullipiirille, joka toimittaa hakemuksen antamansa lausunnon kanssa Tullihallitukselle. Hakemus tehdään lomakkeelle, jota saa tullipiireistä sekä Tullin Internet-sivuilta.

>> Valmisteverotuksen lomakkeet löytyvät Tullin kotisivuilta
www.tulli.fi>Yrityksille>Sähköinen asiointi>Lomakkeet>Valmisteverotuksen lomakkeet

Ennen luvan myöntämistä hakijan on asetettava Tullihallituksen veronkanto- ja luotonhallintayksikön määräämä vakuus valmisteverojen suorittamisen vakuudeksi. Yleisimmin vakuutena käytetään pankin tai vakuutuslaitoksen omavelkaista yleistakausta. Vakuudeksi hyväksytään myös pankkitilin yleispanntaus (yleispanntaussitoumus ja pankin panttaus-/kuittaamattomuustodistus). Reaalivakuuksien käytöstä on sovittava erikseen Tullihallituksen veronkanto- ja luotonhallintayksikön kanssa.

Lupapäätöksessä vahvistetaan valvonnan ja verotuksen kannalta tarpeelliset ehdot, joita luvanhaltijan on noudatettava. Päätöksestä peritään suoritemaksu valtiovarainministeriön asetuksen mukaisesti. Lupaehtoja voidaan tarvittaessa muuttaa. Luvanhaltijan on ilmoitettava tulliviranomaisille, jos lupahakemuksessa ilmoitettuihin tietoihin tulee oleellisia muutoksia. Lupa voidaan myöhemmin peruuttaa, jos siihen on syytä. Luvan katsotaan päättyvän, jos luvan haltija asetetaan konkurssiin.

Valmisteveron alaisia tuotteita ansiotoiminnassaan satunnaisesti vastaanottavat henkilöt eivät tarvitse toimintaansa varten erityistä lupaa Tullilta. Kustakin maahantuontierästä kannettavista veroista on kuitenkin asetettava kertaluonteinen vakuus ennen tuotteiden lähettämistä Suomeen, jos kyse on yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden tilaamisesta. Sama koskee toisessa EU-maassa jo verotettujen tuotteiden vastaanottajaa Suomessa. Kertavakuuden määrää verovelvollisen kotipaikan tullipiiri.

Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet

Hallussapito kaupallisessa tarkoituksessa

Suomessa kannetaan valmistevero toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka siirretään Suomeen ja pidetään täällä hallussa kaupallisessa tarkoituksessa tuotteiden luovuttamista tai käyttöä varten. Kaikki tällä tavoin tuotteita hallussaan pitävät ovat verovelvollisuuden piirissä.

Menettely kaupallisissa siirroissa

Silloin, kun jäsenmaasta siirretään jo verotettuja yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toiseen jäsenmaahan luovutettavaksi kaupalliseen tarkoitukseen, ei käytetä EMCS-järjestelmää, vaan yksinkertaistettua hallinnollista saateasiakirjaa. Tämä on tarpeen, koska tuotteet verotetaan tällöin uudelleen siinä jäsenmaassa, jossa ne kulutetaan.

Lähetäjä laatii yksinkertaistetun saateasiakirjan kolmena kappaleena, joista yksi jää lähettäjän kirjapitoon. Saateasiakirjan toinen kappale seuraa tuotteiden kuljetuksen mukana ja tuotteiden vastaanottaja säilyttää tämän kappaleen itsellään. Tuotteiden mukana seuraa myös saateasiakirjan kolmas kappale. Tämän kappaleen vastaanottaja palauttaa vastaanottomerkinnöin tuotteiden lähettäjälle.

Ennen tuotteiden siirron aloittamista vastaanottaja ilmoittaa tulliviranomaisille Suomeen lähetettävistä tuotteista ja asettaa vakuuden valmisteverojen suorittamisesta. Kun siirretään kansallisen veron alaisia tuotteita, ei lähetettävistä tuotteista tarvitse tehdä ilmoitusta tulliviranomaisille. Vakuutta ei myöskään vaadita.

Etämyynti ja etämyyjän veroedustaja

Etämyynnillä tarkoitetaan myyntiä, jossa yksityishenkilö ostaa toisesta jäsenvaltiosta valmisteveron alaisia tuotteita, jotka myyjä tai joku tämän puolesta, suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen. Tuotteista on maksettu vero jo lähtömaassa, kun ne on luovutettu kulutukseen.

Tuotteista, jotka on myyty Suomeen etämyynnillä, kannetaan valmistevero Suomessa. Etämyyjä on verovelvollinen Suomeen maksettavasta valmisteverosta. Etämyyjän on annettava ilmoitus tulliviranomaisille ja asetettava vakuus ennen tuotteiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen.

Toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalla etämyyjällä voi olla Suomessa veroedustaja. Veroedustaja etämyynnissä on Suomeen sijoittautunut henkilö, jonka toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva etämyyjä on nimennyt ja jolle tulliviranomainen on myöntänyt oikeuden suorittaa valmisteveron myyjän puolesta täällä vastaanotetuista tuotteista. Jos etämyyjällä on Suomessa veroedustaja, ei tuotteiden lähettämisestä tarvitse tehdä ilmoitusta tulliviranomaisille. Etämyyjän nimeämä veroedustaja on myös myyjän sijasta verovelvollinen. Myyjä on kuitenkin yhteisvastuullinen veroedustajan suoritettavasta valmisteverosta.

Yksityishenkilön tuomiset

Toisesta jäsenvaltiosta verollisena hankitut tuotteet, jotka Suomeen saapuva yksityishenkilö tuo mukanaan toisesta jäsenvaltiosta, ovat verottomia edellyttäen, että ne tulevat hänen omaan käyttöönsä. Yksityishenkilön omaan käyttöön tuomien moottoripolttoaineiden verottomuus on kuitenkin rajoitettu laissa säädettyyn määrään ja tuontitapoihin.

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteet kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen, tai hän ei itse kuljeta tuotteita Suomeen, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista asianomaisessa valmisteverolaissa säädetyn veron. Yksityishenkilön on noudatettava tällöin kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Unionin ulkopuolelta Suomeen matkustavan henkilön tuomien tuotteiden verottomuudelle on säädetty tietyt edellytykset ja rajoitukset. Määrälliset rajoitukset ylittävistä tuotteista kannetaan valmisteverot mahdollisine korotuksineen (ks. Tullin ohjeita matkustajille).

>> Tullin ohjeita matkustajille löytyy Tullin kotisivuilta www.tulli.fi>Suomen tulli>Julkaisut ja esitteet>Esitteet

Veron palauttaminen

Suoritettu valmistevero palautetaan hakemuksesta

- tuotteet verottomaan tarkoitukseen käyttäneelle tai luovuttaneelle
- viejälle vienti- tai tullivarastointimenettelyyn asetetuista, EU:n ulkopuolelle toimitetuista tuotteista (ei koske matkustajaviemisiä)
- lähettäjälle, kun Suomessa verotetut tuotteet on siirretty toiseen jäsenvaltioon luovutettavaksi muuhun kuin yksityiseen käyttöön
- myyjälle etämyynnissä Suomesta toiseen jäsenmaahan, kun tuotteista on määräjäsenmaassa suoritettu vero
- tuotteet lähettäneelle valtuutetulle varastonpitäjälle niistä tuotteista, joista tätä on verotettu ValmVL 82 §:n nojalla (esim. saateasiakirjan palautuskappaleen puuttuminen) ja joista on suoritettu vero toisessa jäsenmaassa, jossa sääntöjenvastaisuus on tapahtunut tai havaittu

Jos veron palauttaminen edellyttää sitä, että valmistevero on suoritettu toisessa jäsenmaassa, hakijan on se osoitettava. Palautusta on haettava tulliviranomaiselta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin tuotteesta on määrätty vero Suomessa.

Kirjanpito, tietojenanto ja tarkastukset

Valtuutetun varastonpitäjän kirjanpidosta on käytävä selville verottomassa varastossa valmistettujen, jalostettujen, varastoitujen, omaan käyttöön otettujen, vastaanotettujen, täydellisesti tuhoutuneiden tai lopullisesti menetettyjen sekä varastosta lähetettyjen ja kulutukseen luovutettujen tuotteiden määrät, suorassa luovutuksessa vastaanotettujen tuotteiden määrät sekä muut valmisteveron määrittämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot. Valtuutetun varastonpitäjän on säilytettävä aikajärjestyksessä sellaiset väliaikaisesti verottomina vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu EMCS-järjestelmään.

Muiden verovelvollisten ja etämyyjän on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville vastaanotettujen, hallussa pidettyjen, siirrettyjen ja myytyjen tuotteiden määrät sekä muut tarvittavat tiedot. Rekisteröidyn vastaanottajan ja väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on säilytettävä aikajärjestyksessä väliaikaisesti verottomina vastaanotettavien tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu EMCS:ään.

Myös verotta hankittujen tuotteiden määrän ja käytön sekä varaston määrän on selvitettävä kirjanpidosta.

Kirjanpitoaineistoa, johon luetaan niin tositteet kuin saate- ja vakuusasiakirjatkin liitteineen, on säilytettävä neljä vuotta. Jos aineisto on sekä selväkielisessä kirjallisessa muodossa että koneellisella tietovälineellä, se on säilytettävä molemmissa muodoissa edellä mainitun määräajan.

Viranomaiset voivat tarkastaa verovelvollisen – myös tuotteita verotta hankkineen – kirjanpidon, kirjeenvaihdon ja varaston. Jokaisen on pyydyttävä annettava tietoja ostoista ja myynneistä. Viranomaiset voivat myös pysäyttää kulkuneuvon ja tarkastaa sen.

Kirjanpitoaineisto on esitettävä viranomaisille tarkastusta varten pyydettyssä muodossa. Kirjanpidon tarkastus suoritetaan joko perinteisesti manuaalisin menetelmin tai atk-avusteisena. Valmisteverotarkastusta varten yrityksen tulee säilyttää tapahtumakohtaiset tiedostot ja tiedot taloushallinnon, valmistus- ja varastokirjanpidon ynnä muuta tietojärjestelmissä sellaisessa yleisesti luettavassa muodossa, joka ei ole ohjelma- tai laitesidonnainen.

Verottomaan tarkoitukseen tuotteita hankkineen on tarkastuksessa kyettävä osoittamaan tuotteiden toimitus tai käyttö verottomaan tarkoitukseen. Muussa tapauksessa tuotteista on suoritettava veroa. Sen, joka on luovuttanut tai hankkinut tuotteita niin sanottua muonitusta varten, on annettava tulliviranomaiselle tiedot tuotteiden hankinnoista, käytöstä, varastomääristä, luovutuksista ja muista verotuksen valvontaa varten tarpeellisista tiedoista sen mukaan kuin Tullihallitus määrää.

Ennakkoratkaisu

Tullihallitukselta voi hakea ennakkoratkaisua, jos halutaan saada jo ennakolta tieto tuotteesta suoritettavasta valmisteverosta. Ennakkoratkaisua noudatetaan hakijan valmisteverotuksessa sitovana vuoden ajan antamispäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta. Vain säännösten tai niiden tulkinnan muuttuminen (esim. korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella) tai muu erityinen syy voi aiheuttaa ennakkoratkaisun peruuttamisen, ja tällöinkin ratkaisua on hakijan vaatiessa noudatettava kahden kuukauden ajan. Ennakkoratkaisusta peritään säädetty maksu.

Muutoksenhaku

Oikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos tulliviranomainen toteaa, että veroa on määrätty liikaa, voidaan annettua verotuspäätöstä oikaista. Myös veron palauttamista koskevaa päätöstä voidaan oikaista, jos veroa on palautettu liian vähän. Päätöksen oikaisu voi perustua esimerkiksi oikaisuvaatimukseen tai valitukseen tai siihen, että tulliviranomainen itse toteaa, että veroa on määrätty liikaa tai palautettu liian vähän.

Muutoksenhaku tulliviranomaisen päätökseen

Tulliviranomaisen päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Päätöksestä ennakkoratkaisun antamatta jättämisestä ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Valmisteveron ja veronpalautuksen määräämistä koskevassa asiassa valitusaika on kolme vuotta niiden määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta. Kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muiden päätösten osalta valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätöksestä valittaa tulliasiamies, on valitusaika 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Hallinto-oikeuden päätöksestä voidaan edelleen valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitusaika on 60 päivää hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Vireillä olevasta valituksesta huolimatta valmistevero on maksettava säädetyssä ajassa.

Valmisteverotuksen yhteyshenkilöt tullipiireissä

sähköposti: etunimi.sukunimi@tulli.fi

Eteläinen tullipiiri

Vilhonvuorenkatu 12 B, PL 62, 00501 Helsinki, faksi 020 492 1347

Marie Markus, puh. 040 332 1278

Riitta Björn, puh. 040 332 1170

Saija Taipale, puh. 040 332 1231

Sari Mäkinen, puh. 040 332 1270

Läntinen tullipiiri

Satamakatu 22, PL 386, 20101 Turku, faksi 020 492 4013

Asta Alho, puh. 040 332 4112

Sami Suominen, puh. 040 332 4217

Tarja Fagerström, puh. 040 332 4053

Tampereen tulli, Patamäenkatu 18, PL 133, 33101 Tampere, faksi 020 492 4342

Irma Kettunen, puh. 040 332 4331

Maire Körmöläinen, puh. 040 332 4341

Vaasan tulli, Laivanvarustajankatu 1, PL 261, 65101 Vaasa, faksi 020 492 4644

Maarit Joensuu, puh. 040 332 4604

Maarit Kosonen, puh. 040 332 4619

Sture Skinnar, puh. 040 332 4608

Ahvenanmaan tullipiiri

Torggatan 16, Ämbetshuset, PB 40, 22101 Mariehamn, telefax 020 492 6077, e-post: atp.acciser@tulli.fi

Acciser, tfn 020 690 802

Itäinen tullipiiri

Terminaalinkatu 5, PL 66, 53501 Lappeenranta, faksi 020 492 5062

Kristiina Ruotsalainen, puh. 040 332 5014

Paula Hjelm, puh. 040 332 5908

Ulla-Maija Toiviainen, puh. 040 332 5911

Pohjoinen tullipiiri

Hallituskatu 1, PL 47, 95401 Tornio, faksi 020 492 8081

Riitta Könni, puh. 040 332 8020

Marja-Leena Lähteelä, puh. 040 332 8004

Oulun tulli, Poikkimaantie 16, PL 56, 90401 Oulu, faksi 020 492 8180

Tuula Birstolin, puh. 040 332 8112

Paula Kuosmanen, puh. 040 332 8113

Tullin 020 492- ja 020 391-alkuisiin numeroihin soitettaessa puhelu maksaa

- lankapuhelimesta 8,28 senttiä puhelu + 7 senttiä minuutti (sis. alv)
- matkapuhelimesta 8,28 senttiä puhelu + 17 senttiä minuutti (sis. alv)

Tullin 020 690 -alkuisiin palvelunumeroihin soitettaessa ei peritä maksua, vaan puhelun hinta määräytyy soittajan käyttämän liittymän mukaan

- lankapuhelimesta 0 senttiä minuutti + paikallisverkkomaksu (pvm)
- matkapuhelimesta 0 senttiä minuutti + matkapuhelinmaksu (mpm)

Palveluyhteyksiä

Erottajankatu 15–17
00130 Helsinki

Valtakunnallinen tullineuvonta

puh. 020 690 600

faksi 020 492 1812

kirjalliset kysymykset kyselylomakkeella www.tulli.fi >Kysy tullineuvonnasta

Tilastopalvelu

puh. 020 690 603

tilastot@tulli.fi

kirjalliset kysymykset kyselylomakkeella www.tulli.fi >Kysy Tullin tilastopalvelusta

Vihjepuhelin 0800 1 4600

www.tulli.fi

EU-maat ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

Eta-maat ovat EU-maat sekä Norja, Islanti ja Liechtenstein.